

Oponentský posudek diplomové práce Jany Štěpánové:

Invloed van multiculturalisme op hedendaagse Nederlandse jeugdliteratuur

Vliv multikulturalismu na současnou dětskou nizozemskou literaturu

The influence of multiculturalism on contemporary Dutch children's literature

Vedoucí práce: doc. dr. Ellen Krol

Diplomová práce Jany Štěpánové splňuje formální i obsahové náležitosti; v práci nechybí žádná z nezbytných součástí. Práce je napsána v nizozemštině.

Po formální stránce není téměř co vytknout. Diplomantka si dobře osvojila formální zvyklosti při psaní odborných prací (dělení a číslování kapitol a podkapitol, vyznačování odkazů a citací, poznámkový aparát). Práce obsahuje všechny nezbytné kapitoly včetně Abstraktu, Úvodu, Závěru, Resumé v češtině a angličtině a Bibliografie. Jednotlivé kapitoly jsou navíc ilustrovány obálkami knih, které diplomantka rozebírá – tyto ilustrace nijak neruší ve čtení, a navíc přibližují vybrané knižní tituly. Ilustraci na titulní straně diplomové práce, ačkoli je vhodně zvolena a vystihuje dobře téma práce, bych ovšem raději umístila na zvláštní list v úvodu práce a titulní stránku ponechala tak, jak má být podle oficiálních předpisů. Na titulní straně by měly být u školitelky uvedeny všechny akademické tituly.

Jazykově je práce na slušné úrovni, diplomantce se ovšem bohužel nepodařilo napsat práci, která by byla bez zbytečných jazykových chyb. Většinou z nich se dalo předejít důkladným pročtením. Většinou se jedná o chyby pravopisné (např. na str. 6 „Teoretisch“ místo „Theoretisch“), morfologické (např. na str. 61 „de thema“ místo „het thema“) a syntaktické. Navíc se zdá, že s každou kapitolou chyb o něco přibývá a jazyková úroveň mírně klesá. Z lexikálního hlediska je práce ovšem zdařilá, diplomantka disponuje širokou slovní zásobou včetně terminologie, vhodně zvolila i registr. Drobná výtka se týká českého resumé, kde je nedostatečná interpunkce.

Diplomantka se zabývá vlivem multikulturalismu na současnou dětskou nizozemskou literaturu. V Úvodu klade základní otázky a vymezuje cíle práce. Vychází z hypotézy, že vliv bude různý u tzv. autochtonních a alochtonních autorů, přičemž hledá odpověď na otázku, do jaké míry se téma multikulturalismu v dětské literatuře vůbec vyskytuje. V úvodní teoretické části diplomantka definuje základní termíny, zvláště komplikovaný pojem multikulturalismu, dále uvádí stručný přehled poválečné migrace ve vztahu k Nizozemsku. V dalších krátkých kapitolkách specifikuje pojmy, jako je dětská literatura, a popisuje současný stav nizozemské multikulturní literatury.

V praktické části diplomantka popisuje, na základě jakých kritérií vybrala korpus, čtyři díla alochtonních a čtyři díla autochtonních autorů z období 2000 až 2010. Diplomantka se seznámila

s velkým množstvím titulů, které v této době vyšly a na základě objektivních a jasně vymezených kritérií sestavila reprezentativní korpus. Největší část práce patří samotným rozborům. Analýzy jsou pečlivé, i když by bylo možné, vzhledem k poměrně malému rozsahu práce (cca 60 stránek textu), se zabývat (alespoň některými) díly více do hloubky, např. věnovat více pozornosti narativním postupům, uvádět důležité pasáže apod. Diplomantka by se rovněž měla vyvarovat subjektivně zabarveným konstatováním, např. že je „škoda“, že se autor nevěnuje nějakému tématu hlouběji. V takových případech rozbor připomíná spíše recenzi.

Celkové struktuře práce by prospělo, kdyby diplomantka uvedla stručný přehled knih, které bude rozebírat už v Úvodu, alespoň ve formě krátkého seznamu, aby náhodný čtenář této práce věděl hned, zda se tato práce zabývá těmi kterými díly.

Ačkoli je práce jako celek zdařilá, v jednom ohledu není zcela důsledná. Už v Úvodu by mělo být totiž jasně řečeno, co diplomantka rozumí pod pojmem „nizozemská literatura“. Patří tam i literatura vlámských autorů? Podle úvodní teoretické části, kde se autorka stále zabývá jen situací v Nizozemsku, nikoli ve Vlámku, se totiž zdá, že bude zkoumat literaturu Nizozemska. Později však uvádí jazykové kritérium – bude zkoumat literaturu napsanou v nizozemštině, což také dodrží při výběru děl a zařadí i několik autorů působících ve Vlámku. Přitom však neuvádí, zda tento fakt hrál nějakou roli při jejich výběru. Ačkoli hlavní kontrast tvoří ten mezi západní a východní kulturou, jistě není možné opomenout relativní zastoupení autorů z Nizozemska a Vlámka. Zařazení vlámských autorů je sice zcela na místě, ale určitě mělo být Vlámku/Belgii věnováno místo i v teoretickém úvodu – postkoloniální situace je tam např. jiná než u severního souseda atd. Ráda bych proto diplomantku vyzvala, aby na toto téma krátce pohovořila při obhajobě.

Protože nemám dalších výhrad, ráda bych diplomantce položila ještě jednu otázku mimo samotné téma její DP: myslí si, že multikulturní literatura pro děti je vhodná pro překlady do jiných jazyků, jako např. do češtiny, kde se toto téma nevyskytuje tak často jako v západní Evropě?

Závěrem konstatuji, že i přes menší rozsah a někdy zbytečné jazykové chyby se jedná o velmi slušnou práci, v níž diplomantka přesvědčila o svém analytickém uvažování, schopnosti samostatného výzkumu a dospěla k velmi přesvědčivým závěrům.

Celkové hodnocení: velmi dobře.

Lucie Sedláčková
Praha, 5. září 2011